

Na osnovu člana 8. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06 i 51/09), te člana 24. Statuta Općine Gradačac („Službene novine Općine Gradačac“, broj: 4/08, 5/12, 1/ 17 i 4/18.), a u vezi sa odredbama Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja („Službeni glasnik BiH“, broj: 25/09), Zakona o veterinarstvu BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 34/02), Zakona o veterinarstvu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 46/00) i Zakona o komunalnim djelatnostima („Službene novine TK“, broj: 11/05, 7/07, 8/12), Općinsko vijeće Gradačac na 15. sjednici održanoj dana 03.07. 2018. godine d o n o s i

N A C R T !

O D L U K U
o uslovima i načinu držanja pasa, te načinu postupanja sa
napuštenim i izgubljenim psima na području općine Gradačac

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

- (1) Ovom odlukom propisuju se uslovi i način držanja pasa, kretanje pasa po javnim površinama i objektima javne namjene, obaveza cijepljenja, registracije i označavanja pasa, kontrola njihovog razmnožavanja, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim psima, te psima latalicama, osnivanje higijenskog servisa i skloništa za životinje na području općine Gradačac (u dalnjem tekstu: Općina), nadzor i kaznene odredbe.
- (2) Određene odredbe ove odluke ne primjenjuju se na službene pse koje u obavljanju svojih poslova koriste tijela državne uprave i druge pravne osobe (npr. policija, granična služba, zaštitari i sl.), pse sposobljene za pomoć osobama sa posebnim potrebama i invaliditetom (npr. vodič slijepih i slabovidnih osoba), te lovačke pse samo za vrijeme lova.

Član 2.

U ovoj odluci pojedini pojmovi imaju slijedeće značenje:

- eutanazija psa** je poseban način usmrćivanja psa koje isključuje patnju i bol;
- higijenski servis** je služba za prikupljanje i uklanjanje napuštenih, izgubljenih i uginulih pasa, te pasa latalica;
- izgubljeni pas** je onaj pas koji je napustio posjednika bez njegove volje i on ga traži;
- napušteni pas** je onaj pas kojeg je posjednik svjesno napustio, kao i onaj kojeg je napustio zbog više sile kao što su bolest, smrt ili gubitak slobode;
- neupisan pas** je pas poznatog ili nepoznatog posjednika koji nije registriran u skladu sa važećim propisima;
- opasan pas** je pas koji je posebnim propisom označen kao takav;
- pas** je kućna životinja koju čovjek drži radi druženja, rekreativne, zaštite i pomoći ili zbog zanimanja za tu životinju;
- posjednik psa** je pravno ili fizičko lice koje je kao vlasnik, korisnik, držalac ili čuvar, stalno ili privremeno zaduženo ili odgovorno za životinju;
- pas latalica** je neregistrirana/registrirana i neoznačena/označena životinja čiji je posjednik nepoznat, a o kojoj se niko ne brine i koja bez nadzora luta ulicama i drugim javnim površinama;
- sklonište za životinje** je prostor u koji se smještaju pronađene životinje (napuštene i izgubljene životinje, psi latalice i sl.) na daljnju brigu i moguće udomljavanje;
- veterinar** je doktor veterinarske medicine ili diplomirani veterinar sa veterinarskom licencom;
- veterinarske organizacije** su veterinarska stanica i veterinarska ambulanta.

II. USLOVI I NAČIN DRŽANJA PASA

Član 3.

- (1) Na teritoriji općine Gradačac psi se moraju držati tako da ne ugrožavaju fizički i psihički integritet, te ličnu sigurnost i imovinu građana, javni red i mir i životnu sredinu, pri čemu uslovi i način držanja pasa moraju biti u skladu sa propisima o zaštiti i dobrobiti životinja, veterinarstvu, zaštiti okoliša, javnom redu i miru, vlasničko-pravnim odnosima i odredbama ove odluke.
- (2) Posjednik psa je dužan obezbijediti životinji adekvatan smještaj, neophodnu njegu, pravilnu ishranu, zdravstvenu zaštitu, odgovarajuće higijenske i veterinarsko-zdravstvene uslove prostora u kojem boravi, te obezbijediti da se držanjem životinje ne zagađuje okolina i ne uznemiravaju treća lica.
- (3) Fizičko lice kao posjednik psa, ne može biti mlađe od 18 godina.

Član 4.

Pas se može držati u sljedećim prostorima:

- u stanu u stambenoj zgradbi;
- u porodičnoj kući i dvorištu porodične kuće;
- u dvorištu stambene zgrade, zajedničkom dvorištu porodične kuće i dvorištu sa većim brojem porodičnih kuća u posebnom objektu (kućica ili boks), uz saglasnost svih vlasnika stanova, suvlasnika porodične kuće, odnosno svih vlasnika porodičnih kuća.

Član 5.

- (1) U stambenoj zgradbi pas se smije držati samo u dijelu koji pripada posjedniku (privatnom stanu) i to na način da se ne ometa kućni red i mir, te sigurnost ostalih stanara i suvlasnika zgrade.
- (2) Posjednik ne smije ostavljati psa u zajedničkim prostorijama koje služe zgradbi kao cjelini (stubišta, ulazi, prostorije za smeće, terase i sl.).
- (3) Držanje pasa u dvorištima zgrada, te kretanje pasa po zajedničkim dijelovima i dvorištima zgrada, kao i čišćenje tih prostorija i prostora od onečišćenja koje napravi pas, zajednički utvrđuju suvlasnici zgrade, odnosno korisnici stanova kućnim redom.
- (4) U objektima ili zgradama kolektivnog stanovanja nije dozvoljeno držanje pasa na balkonu, terasi ili lođi, te uvođenje pasa u liftove u trenutku kada lift koriste stanari i građani.
- (5) Prilikom korištenja lifta, stepeništa i hodnika stambene zgrade, pas mora biti na povodcu pod neposrednom kontrolom posjednika.

Član 6.

- (1) Dvorište u smislu odredaba ove odluke je preostali dio građevinske parcele ograđen ili neograđen, koji pripada stambenoj zgradbi, odnosno porodičnoj kući ili većem broju porodičnih kuća.
- (2) Dvorište koje se nalazi uz površinu javne namjene i površinu u javnom korištenju, a u kome se drži pas, mora biti ograđeno.
- (3) Posjednik psa dužan je osigurati njegovo držanje u porodičnoj kući i dvorištu porodične kuće na način na koji se, sukladno propisima o vlasništvu, poštuju prava vlasnika susjednih nekretnina.
- (4) Posjednik psa je dužan da obezbijedi za psa odgovarajući objekat (kućicu ili boks). Objekat za držanje pasa, mora biti udaljen najmanje tri metra od susjedne parcele odnosno od susjednog stambenog objekta.

Član 7.

- (1) Pas koji se drži u neograđenom dvorištu, vrtu ili sličnom zemljištu, mora biti sigurno vezan lancem, na način da ne ometa kretanje i sigurnost građana ili mora biti smješten u boks odnosno kućicu koji će spriječiti nekontrolisano kretanje psa, te osigurati da se životinja neće moći samostalno udaljiti i izaći na javnu površinu bez povodca, zaštitnih sredstava i nadzora.
- (2) Pas se može vezati oko vrata adekvatnom ogrlicom ili kaišem koji se ne usijeca u kožu i koji ne može dovesti do povreda.
- (3) Pas koji se drži u ograđenom dvorištu ili drugom zemljištu ne mora biti vezan ukoliko ograda visinom i čvrstoćom osigurava sigurnost prolaznika i susjeda, a posjednik psa je dužan na vidnom

mjestu postaviti tablu sa crtežom i natpisom koji ukazuje i upozorava na prisustvo psa u dvorištu, te mora imati ispravno zvono na ulaznim dvorišnim vratima.

Član 8.

Ako pas nanese povredu ili ošteti nečiju imovinu, posjednik psa je odgovoran za nanesenu povredu, te je dužan i odgovoran izvršiti popravku ili nadoknaditi materijalnu štetu oštećenom fizičkom ili pravnom licu.

Član 9.

- (1) Ukoliko se pojavi zarazna bolest ili znakovi na osnovu kojih se može posumnjati da je pas obolio ili uginuo od zarazne bolesti, posjednik je dužan odmah obavijestiti najbližu veterinarsku organizaciju, te zatvoriti životinju i držati je zatvorenu do veterinarskog pregleda, a nakon pregleda postupati prema naređenim uputama.
- (2) Posjednik psa koji je ugrizao ili povrijedio čovjeka, bez obzira na to da li je ugriz vidljiv ili ne, i bez obzira da li je pas cijepljen ili ne, dužan je o tome odmah obavijestiti veterinarsku organizaciju, a životinju držati zatvorenu do veterinarskog pregleda.
- (3) Prijavu iz stava 2. ovog člana dužan je podnijeti i oštećeni.

Član 10.

Posjednik psa dužan je odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, prijaviti uginuće životinje veterinarskoj stanici odnosno veterinaru radi utvrđivanja uzroka uginuća.

Član 11.

Posjednik psa koji se o njemu ne može brinuti dužan je pronaći udomitelja, odnosno fizičko ili pravno lice koje će o njemu brinuti na propisan način ili ga predati skloništu za životinje, te snositi troškove boravka do udomljenja ili drugog načina zbrinjavanja životinje.

Član 12.

Ukoliko se pas zatekne u krugu preduzeća ili drugog pravnog lica i ako ga njihovi radnici hrane ili čuvaju duže od tri dana, smatraće se da pas pripada tom pravnom licu, koje je u tom slučaju dužno da se pridržava odredbi ove odluke.

Član 13.

- (1) Posjednik opasnog/potencijalno opasnog psa dužan je životinju držati u skladu sa propisima o zaštiti i dobrobiti životinja, veterinarstvu, zaštiti prirode, javnome redu i miru, te odredbama Pravilnika o držanju opasnih životinja („Službeni glasnik BiH“, broj: 27/10).
- (2) Opasan pas može biti bilo koja jedinka te vrste, porijekлом od bilo koje pasmine koja je ničim izazvana, napala čovjeka i nanijela mu tjelesne ozljede ili ga usmrtila, ničim izazvana napala drugog psa i nanijela mu teške tjelesne ozljede, uzbajana ili dresirana za borbe pasa ili zatečena u organiziranoj borbi s drugim psom, te pas pasmine terijera tipa *bull* koji ne potiče iz uzgoja iz člana 8. stav 1. Pravilnika o držanju opasnih životinja (*pit bull* terijer) i njegovi križanci.
- (3) Činjenicu da je pas opasan utvrđuje veterinarski inspektor ili ovlašteni veterinar, po podnesenoj prijavi o ničim izazvanom napadu na čovjeka s nanesenim tjelesnim ozljedama ili usmrćenjem ili ničim izazvanom napadu na drugu životinju s nanesenim teškim tjelesnim ozljedama. Po podnesenoj prijavi postupak vodi veterinarski inspektor.

Član 14.

Zabranjeno je:

- ubiti psa bez opravdanog razloga, nanositi mu bol, patnju ili povredu, mučiti psa i namjerno ga izlagati stresu i strahu;
- držati psa i postupati sa psom na način kojim se ugrožava zdravlje i sigurnost drugih životinja i ljudi;
- zanemarivati psa s obzirom na njegovo zdravlje, smještaj, ishranu i njegu;
- huškati psa na druge životinje ili ljude ili ih dresirati na agresivnost, obučavati psa za borbe, te organizirati borbe pasa;
- napuštati psa ili postupati na način kojim se omogućava bijeg psa;
- dovodenje i puštanje pasa na područje općine Gradačac sa područja drugih općina;

-šišanje pasa na javnim površinama, pojenje pasa na javnim česmama i bunarima namjenjenim za vodosnabdijevanje građana;
-samostalno zbrinjavanje i hranjenje pasa latalica na javnim površinama, u zajedničkim prostorijama i dvorištima i sl.;
-ostavljanje leševa uginulih pasa na javnim površinama, šumskim površinama i kanalima i na poljoprivrednom zemljištu;
-ukopavanje uginulih pasa van mjesta određenog za tu svrhu.

III. KRETANJE PASA PO JAVNIM POVRŠINAMA I OBJEKTIMA JAVNE NAMJENE

Član 15.

- (1) Zbog zdravstvenih, higijenskih i drugih razloga, zabranjeno je uvoditi psa (koji se kreće slobodno ili na povodcu) u objekte i na površine javne namjene (objekte koje koriste organi državne uprave, zdravstvene, prosvjetne, vjerske, kulturne, sportske, poštanske, telekomunikacione, finansijske i druge objekte javne namjene, groblja/mezarja, tržnice, pijace, uređena dječja igrališta, školska dvorišta, dječije vrtiće, spomen parkove, sportske i rekreacijske terene, kupališta, sajmove, javne skupove, vozila javnog prijevoza i slično), što će se obavezno označiti znakom sa prekriženim likom psa.
- (2) O dozvoli ili zabrani uvođenja psa u trgovačke objekte, hotele, apartmane, restorane i druge smještajne i ugostiteljske objekte odlučuje odgovorno lice ili vlasnik objekta i to označava postavljanjem znaka sa likom psa, odnosno sa prekriženim likom psa na ulaznim vratima objekta.
- (3) Znakove na javnim površinama postavlja i održava Općinska služba nadležna za komunalne poslove (u daljem tekstu: Nadležna služba) a za privatne objekte i površine za postavljanje znakova zaduženi su njihovi vlasnici.

Član 16.

- (1) Izvođenje pasa je dozvoljeno na javnim površinama na kojima se mogu kretati pješaci, a koje nisu vidno obilježene zabranom.
- (2) Izvođenje opasnih pasa izvan zatvorenog prostora i na javnu površinu dopušteno je isključivo sa zaštitnom korpom (brnjicom) na njušći i na kratkom povodcu koji ne može da bude duži od jednog metra, te pod nadzorom posjednika.
- (3) Psi malog i srednjeg rasta (minijaturni i mali psi visine do 40 centimetara), kao i psi do četiri mjeseca starosti, mogu se pod nadzorom posjednika izvoditi izvan zatvorenog prostora i na javnu površinu na povodcu dužine do tri metra i bez zaštitne korpe, osim ako predstavljaju opasnost po okolinu u skladu sa posebnim propisima.
- (4) Izuzetno psi iz stava 3. ovog člana mogu se slobodno kretati bez povodca uz nadzor posjednika na svim površinama izvan užeg gradskog područja općine Gradačac (područje koje obuhvata Regulacioni plan „Centar Gradačac“).
- (5) Nadležna služba može rješenjem odrediti vremenski period i javne površine na kojima je dozvoljeno, odnosno zabranjeno slobodno kretanje pasa. Zavod je dužan da na osnovu rješenja nadležne službe postavi vidne oznake na kojima je naznačena dozvola, odnosno zabrana slobodnog kretanja pasa.
- (6) Prilikom izvođenja psa na javne površine, posjednik psa je dužan da sa sobom nosi službenu ispravu/dokument za psa, izdatu u skladu sa posebnim propisom.
- (7) Zabranjeno je nevakcinisanog/necijepljenog, neupisanog i neoznačenog psa izvoditi na javnu površinu.

Član 17.

- (1) Prilikom držanja pasa u vlastitom automobilu, posjednik je dužan onemogućiti izlazak psa bez nadzora na javnu saobraćajnu površinu.
- (2) Posjedniku je zabranjeno vođenje psa na javnoj saobraćajnoj površini (sa ili bez povodca) prilikom vožnje bicikлом ili drugim motornim vozilom.

Član 18.

- (1) Posjednik psa je dužan bez odlaganja očistiti svaku površinu koju zaprlja ili zagadi njegova životinja na bilo koji način.
- (2) Fekalije se odlažu u označene kante postavljene na javnim površinama.

IV. CIJEPLJENJE, REGISTRACIJA I OZNAČAVANJE PASA

Član 19.

- (1) Posjednik psa je dužan da u skladu sa ovom odlukom i drugim važećim propisima izvrši cijepljenje/vakcinisanje, registrovanje i označavanje/čipovanje psa.
- (2) Zabranjeno je držati psa koji nije cijepljen/vakcinisan, koji nije upisan u registar/upisnik pasa i koji nije označen/čipovan u skladu sa ovom odlukom i propisima o veterinarstvu.
- (3) Posjednik psa mora imati propisanu službenu ispravu/dokument o upisu/registraciji i čipovanju psa, te vakcinaciji psa protiv bjesnila i obavljenom tretmanu protiv parazita.

Član 20.

- (1) Posjednik psa dužan je voditi brigu o njegovom zdravlju, te psa redovno cijepiti protiv bjesnila i drugih zaraznih bolesti.
- (2) Psi stariji od tri mjeseca moraju jednom godišnje biti cijepljeni protiv bjesnila, s tim da između dva cijepljenja ne smije proteći više od 12 mjeseci.
- (3) Posjednik psa mora omogućiti zaštitno cijepljenje protiv bjesnila psa koji tokom godine navrši tri mjeseca u roku od 14 dana od dana kada napuni tri mjeseca, a novonabavljenog psa koji nije ranije cijepljen protiv bjesnila, u roku od 14 dana od dana njegove nabavke.
- (4) Troškove i naknade za veterinarsko-zdravstvene preglede, cijepljenja i druge zaštitne mjere snosi posjednik psa.

Član 21.

- (1) Posjednici pasa dužni su registrirati pse u roku od sedam dana od dana sticanja vlasništva, odnosno odjaviti psa u slučaju svakog gubitka posjeda životinje (nestanka, prodaje, darovanja, uginuća i sl.) u roku od sedam dana od nastalog događaja u te veterinarskoj organizaciji koja vodi registar pasa.
- (2) Nabavku mladunčeta posjednik mora prijaviti najkasnije do napunjene četvrtog mjeseca njegove starosti.
- (3) Nadležna veterinarska organizacija za upisivanje pasa u registar vodi evidenciju o cijepljenim/vakcinisanim i označenim/čipovanim psima, te izdaje potrebne službene isprave/dokumenta.

Član 22.

- (1) Svi psi koji se nalaze na području općine Gradačac moraju biti identifikovani i evidentirani u skladu sa Pravilnikom o identifikaciji i vođenju evidencije pasa, mačaka i pitomih vretica u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/16), a za pravovremenu identifikaciju odgovoran je posjednik psa.
- (2) Psi podliježu identifikaciji postavljanjem mikročipa u roku od sedam dana od dana prvog sticanja vlasništva, dok je identifikacija za pse koji ne mijenjaju vlasnika obavezna nakon navršena tri mjeseca starosti, a najkasnije prilikom prvog cijepljenja protiv bjesnila.
- (3) Identifikaciju pasa obavljaju ovlaštene veterinarske organizacije.
- (4) Nije moguće sprovesti bilo kakvu veterinarsku intervenciju ukoliko pas nije prethodno identifikovan mikročipom.

V. KONTROLA RAZMNOŽAVANJA PASA

Član 23.

- (1) Posjednik psa je dužan osigurati kontrolu razmnožavanja psa, te mora onemogućiti i spriječiti svako nekontrolisano i neplanirano razmnožavanje pasa.
- (2) Prilikom planiranja razmnožavanja psa, posjednik psa je dužan voditi računa o broju potomaka psa radi osiguranja prostornih i drugih uslova držanja u skladu sa propisima o veterinarstvu, zaštititi i dobrobiti životinje, te ovom odlukom.
- (3) Kontrola razmnožavanja pasa provodi se preventivnim djelovanjem, te sterilizacijom ili kastracijom životinje.

VI. POSTUPANJE SA NAPUŠTENIM I IZGUBLJENIM PSIMA, TE PSIMA LUTALICAMA

Član 24.

- (1) Hvatanje, sakupljanje, transport, smještaj i zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih pasa, pasa koji se kreću javnom površinom bez nadzora posjednika, te pasa latalica, osiguravaju zaposleni u higijenskom servisu i skloništu za životinje, kojeg u skladu sa Zakonom o zaštiti i dobrobiti životinja, osniva fizičko ili pravno lice, Općina ili kanton.
- (2) Na području općine Gradačac, hvatanje, sakupljanje, transport, smještaj i zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih pasa, pasa koji se kreću javnom površinom bez nadzora posjednika, te pasa latalica, obavlja Javno preduzeće «Veterinarska stanica» DOO Gradačac (U daljem tekstu: Javno preduzeće) savremenim metodama, na human način i bez zlostavljanja, uz primjenu odgovarajuće opreme i prevoznih sredstava, a u skladu sa propisima o zaštiti i dobrobiti životinja i veterinarstvu.
- (3) Za obavljanje poslova navedenih u stavu 2. ovog člana, Javno preduzeće osniva higijenski servis i sklonište za životinje u skladu sa Zakonom o zaštiti i dobrobiti životinja.
- (4) Općina Gradačac i Javno preduzeće ugovorom reguliraju međusobna prava i obaveze za obavljanje poslova stava 2. ovog člana.
- (5) Postupanje sa psima smještenim u sklonište za životinje (adekvatan smještaj i ishrana, veterinarsko-zdravstvena pomoć i zaštita, pronalazak posjednika životinja ili udomljavanje životinja, vođenje odgovarajućih evidencijskih podataka o životinjama, sterilizacija i kastracija, označavanje i drugo) provodi se u skladu sa Zakonom o zaštiti i dobrobiti životinja, te propisima o radu higijenskog servisa i skloništa za životinje.
- (6) Poslove iz stava 2. ovog člana, Javno preduzeće obavlja samostalno, kao i po nalogu komunalne inspekcije, ukoliko se uklanjanje pasa vrši sa javnih površina.

Član 25.

- (1) Posjednik izgubljenog psa dužan je skloništu za životinje bez odlaganja prijaviti nestanak životinje, a najkasnije u roku od 48 sati od dana nestanka.
- (2) Ako posjednik psa ne prijavi nestanak iz stava 1. ovog člana, smatra se da je napustio životinju.
- (3) Pronalazač napuštenog ili izgubljenog psa dužan je o nalasku obavijestiti Javno preduzeće, te pružiti životinji odgovarajuću pomoć do vraćanja posjedniku ili do preuzimanja od Higijenskog servisa.
- (4) Posjednik napuštenog ili izgubljenog psa dužan je nadoknaditi svaku vrstu štete koju počini pas od trenutka nestanka ili napuštanja do trenutka vraćanja posjedniku ili odgovarajućeg zbrinjavanja.

Član 26.

- (1) U sklonište za životinje smještaju se psi u skladu sa propisima o zaštiti i dobrobiti životinja i veterinarstvu, i to:
 - izgubljeni psi do vraćanja posjedniku;
 - napušteni psi kojima se ne može utvrditi posjednik, te psi latalice;
 - psi koji se kreću javnim površinama bez nadzora posjednika do vraćanja posjedniku;
 - psi kojima posjednik ne može osigurati uvjete držanja u skladu s njihovim potrebama na neograničeno vrijeme.
- (2) Troškove hvatanja, transporta, smještaja i zbrinjavanja životinja iz stava 1. ovog člana snosi posjednik životinje ukoliko je poznat ili se njegov identitet naknadno utvrdi, a u protivnom navedeni troškovi se podmiruju iz budžeta Općine.
- (3) Visinu troškova iz stava 2. ovog člana, utvrđuje Općinsko vijeće na prijedlog Javnog preduzeća.

Član 27.

- (1) Eutanazija/usmrćivanje psa se provodi u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja.
- (2) Ako se radi o kućnom ljubimcu, troškove eutanazije snosi posjednik, a ako se radi o psima latalicama troškovi padaju na teret budžeta Općine.

VII. KAZNENE ODREDBE

Član 28.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 500,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba u slijedećim slučajevima:

- Ako prilikom izvođenja psa na javne površine, sa sobom nema službenu ispravu/dokument za psa, izdatu u skladu sa posebnim propisom (član 16. stav 6.);
- Ukoliko prilikom držanja psa u vlastitom automobilu, omogući izlazak psa bez nadzora na javnu saobraćajnu površinu (član 17. stav 1.);
- Ako vodi psa na javnoj saobraćajnoj površini (sa ili bez povodca) prilikom vožnje biciklom ili drugim motornim vozilom (član 17. stav 2.);
- Ukoliko bez odlaganja ne očistiti svaku površinu koju zaprlja ili zagadi njegova životinja na bilo koji način (član 18. stav 1.);
- Ako fekalije ne odlaže u označene kante postavljene na javnim površinama (član 18. stav 2.).

Član 29.

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba u slijedećim slučajevima:

- Ukoliko se držanjem psa ugrožavaju fizički i psihički integritet, te lična sigurnost i imovina građana, javni red, mir i životna sredina, ili ne ispunjava uslove o načinu držanja pasa u skladu sa propisima o zaštiti i dobrobiti životinja, veterinarstvu, zaštiti okoliša, javnom redu i miru, vlasničko-pravnim odnosima i odredbama ove odluke (član 3. stav 1.);
- Ako životinji ne obezbijedi adekvatan smještaj, neophodnu njegu, pravilnu ishranu, zdravstvenu zaštitu, odgovarajuće higijenske i veterinarsko-zdravstvene uslove prostora u kojem boravi, ili držanjem životinje zagađuje okolinu i uzinemirava treća lica (član 3. stav 2.);
- Ako se ponaša suprotno odredbama člana 4. odnosno drži psa izvan stana u stambenoj zgradici; izvan porodične kuće i dvorišta porodične kuće; izvan dvorišta stambene zgrade, zajedničkog dvorišta porodične kuće ili dvorišta sa većim brojem porodičnih kuća u posebnom objektu (kućica ili boks), bez saglasnosti svih vlasnika stanova, suvlasnika porodične kuće, odnosno svih vlasnika porodičnih kuća;
- Ako u stambenoj zgradici drži psa u dijelu koji pripada posjedniku (privatnom stanu) na način da se ometa kućni red i mir, te sigurnost ostalih stanara i suvlasnika zgrade (član 5. stav 1.);
- Ako ostavlja psa u zajedničkim prostorijama koje služe zgradici kao cjelini (stubišta, ulazi, prostorije za smeće, terase i sl.) (član 5. stav 2.);
- Ukoliko se kućnim redom ne utvrde uslovi u pogledu držanja pasa u dvorištima zgrada, te kretanje pasa po zajedničkim dijelovima i dvorištima zgrada, kao i čišćenje tih prostorija i prostora od onečišćenja koje napravi pas ili druga životinja (član 5. stav 3.);
- Ako u objektima ili zgradama kolektivnog stanovanja drži psa na balkonu, terasi ili lođi, te uvodi psa u liftove u trenutku kada lift koriste stanari i građani (član 5. stav 4.);
- Ako prilikom korištenja lifta, stepeništa i hodnika stambene zgrade, pas nije na povodcu ili pod neposrednom kontrolom posjednika (član 5. stav 4.);
- Ako drži psa u dvorištu koje se nalazi uz površinu javne namjene i površinu u javnom korištenju, a nije ograćeno (član 6. stav 2.);
- Ne obezbijedi za psa odgovarajući objekat (kućicu ili boks) ili objekat za držanje pasa nije udaljen najmanje tri metra od susjedne parcele odnosno od susjednog stambenog objekta (član 6. stav 4.);
- Veže psa oko vrata neadekvatnom ogrlicom ili kaišem koji se usijeca u kožu ili koji može dovesti do povreda (član 7. stav 2.);
- Ako na vidnom mjestu ne postavi tablu sa crtežom i natpisom koji ukazuje i upozorava na prisustvo psa u dvorištu ili nema ispravno zvono na ulaznim dvorišnim vratima (član 7. stav 3.);
- Ukoliko se pas zatekne u krugu preduzeća ili drugom pravnom licu ili ako ga njegovi radnici hrane ili čuvaju duže od tri dana i ne pridržavaju se odredbi ove odluke (član 12. stav 1.);
- Ako uvodi psa (koji se kreće slobodno ili na povodcu) u objekte i površine javne namjene (objekte koje koriste organi državne uprave, zdravstvene, prosvjetne, vjerske, kulturne, sportske, poštanske, telekomunikacione, finansijske i druge objekte javne namjene, groblja/mezarja, tržnice, pijace, uređena dječja igrališta, školska dvorišta, dječije vrtiće, spomen parkove, sportske i rekreacijske terene, kupališta,

sajmove, javne skupove, vozila javnog prijevoza i slično), koji su označeni znakom sa prekriženim likom psa (član 15. stav 1.);

-Izvede opasnog psa izvan zatvorenog prostora i na javnu površinu bez zaštitne korpe (brnjice) na njušci ili na povodcu koji je duži od jednog metra, ili je pas bez nadzora posjednika (član 16. stav 2.);

-Ako pse malog i srednjeg rasta (minijaturni i mali psi visine do 40 centimetara), kao i pse do četiri mjeseca starosti, izvede bez nadzora posjednika izvan zatvorenog prostora i na javnu površinu na povodcu dužem od tri metra i bez zaštitne korpe, ili ako predstavljaju opasnost po okolinu (član 16. stav 3.).

-Ako bez saglasnosti Općinskog vijeća obavlja poslove higijenskog servisa. Pored izrečene kazne za prekršaj iz ovog člana o nelegalnom obavljanju poslova obavijestit će se i druge nadležne inspekcije i organi .

Član 30.

(1)Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba, a novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba u slijedećim slučajevima:

-Ako drži psa u neogrđenom dvorištu, vrtu ili sličnom zemljištu, bez lanca, na način da ometa kretanje i sigurnost građana ili nije smješten u boks odnosno kućicu kako bi sprječio nekontrolisano kretanje psa, ili omogući da se životinja samostalno udalji i izade na javnu površinu bez povodca, zaštitnih sredstava i nadzora (član 7. stav 1.);

-Bez odlaganja ne obavijesti najbližu veterinarsku organizaciju ili ne zatvori životinju i ne drži je zatvorenu do veterinarskog pregleda ili nakon pregleda ne postupi prema naređenim uputama, a postoji sumnja da se pojавila zarazna bolest ili postoje znakovi na osnovu kojih se može posumnjati da je pas obolio ili uginuo od zarazne bolesti ili kao posjednik psa koji je ugrizao ili povrijedio čovjeka, bez obzira na to da li je ugriz vidljiv ili ne, i bez obzira da li je pas cijepljen ili ne, odmah ne obavijesti veterinarsku organizaciju ili životinju ne drži zatvorenu do veterinarskog pregleda (član 9. stav 1. i 2.);

-Ukoliko odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, ne prijavi uginuće životinje veterinarskoj stanici odnosno veterinaru radi utvrđivanja uzroka uginuća (član 10. stav 1.);

-Ako psu o kojem se ne može brinuti ne pronađe udomitelja, odnosno fizičko ili pravno lice koje će o njemu brinuti na propisan način ili ga ne preda skloništu za životinje ili ako ne snosi troškove boravka do udomljenja ili drugog načina zbrinjavanja životinje (član 11. stav 1.);

-Ako izvrši radnje iz člana 14. odnosno, ubije psa bez opravdanog razloga, nanese mu bol, patnju ili povredu, muči psa i namjerno ga izlaže stresu i strahu ili drži psa i postupa sa psom na način kojim se ugrožava zdravlje i sigurnost drugih životinja i ljudi ili zanemari psa s obzirom na njegovo zdravlje, smještaj, ishranu i njegu; huška psa na druge životinje ili ljude ili ih dresira na agresivnost, obučava psa za borbe, ili organizira borbe pasa ili napušta psa ili postupa na način kojim se omogućava bijeg psa ili dovodi i pušta psa na područje općine Gradačac sa područja drugih općina ili šiša psa na javnim površinama, pojvi psa na javnim česmama i bunarima namjenjenim za vodosnabdijevanje građana ili samostalno zbrinjava i hrani psa lutalicu na javnim površinama, u zajedničkim prostorijama i dvorištima i sl., ili ostavi leš ili leševe uginulih pasa na javnim površinama ili šumskim površinama ili kanalima ili na poljoprivrednom zemljištu, ili ukopava uginule pse van mjesta određenog za tu svrhu:

Nevakcinisanog/necijepljenog, neupisanog i neoznačenog psa izvede na javnu površinu (član 16. stav 7.);

-Ne izvrši cijepljenje/vakcinisanje, registrovanje i označavanje/čipovanje psa (član 19. stav 1.);

-Drži psa koji nije cijepljen/vakcinisan ili koji nije upisan u registar/upisnik pasa ili koji nije označen/čipovan (član 19. stav 2.);

-Ne posjeduje propisanu službenu ispravu/dokument o upisu/registraciji i čipovanju psa, te vakcinaciji psa protiv bjesnila i obavljenom tretmanu protiv parazita (član 19. stav 3.);

-Ne registrira pse ili psa u roku od sedam dana od dana sticanja vlasništva, ili ne odjavi psa u slučaju svakog gubitka posjeda životinje (nestanka, prodaje, darovanja, uginuća i sl.) u roku od sedam dana od nastalog događaja u nadležnoj općinskoj službi, te veterinarskoj organizaciji koja vodi registar pasa (član 21. stav 1.);

- Ne prijavi nabavku mладунчeta najkasnije do napunjenočetvrtog mjeseca njegove starosti (član 21. stav 2.);

- Ako ne izvrši identifikaciju psa postavljanjem mikročipa u roku od sedam dana od dana prvog sticanja vlasništva, ili ako ne izvrši identifikaciju psa koji ne mijenja vlasnika nakon navršena tri mjeseca starosti, a najkasnije prilikom prvog cijepljenja protiv bjesnila (član 22. stav 2.);

- Ukoliko ne osigura kontrolu razmnožavanja psa, te omogući i ne spriječi svako nekotrolisano i neplanirano razmnožavanje pasa (član 23. stav 1.);
 - Ne vodi računa o broju potomaka psa radi osiguranja prostornih i drugih uslova držanja u skladu sa propisima o veterinarstvu, zaštiti i dobrobiti životinja, te ovom odlukom (član 23. stav 2.);
 - Ako ne provodi preventivna djelovanja, sterilizaciju ili kastraciju životinje (član 23. stav 3.);
 - Ukoliko ne vrši hvatanje, sakupljanje, transport, smještaj i zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih pasa, pasa koji se kreću javnom površinom bez nadzora posjednika, te pasa latalica, savremenim metodama, na human način i bez zlostavljanja, uz primjenu odgovarajuće opreme i prevoznih sredstava, protivno propisima o zaštiti i dobrobiti životinja i veterinarstvu (član 24. stav 2.);
 - Ne postupi po nalogu ili naređenju ili usmenom upozorenju ili rješenju nadležne inspekcije (član 24. stav 6. i član 32.);
 - Ako bez odlaganja ne prijavi nestanak životinje (član 25. stav 1.);
 - Ako napusti životinju (član 25. stav 2.);
 - Ne nadoknadi troškove hvatanja, transporta, smještaja i zbrinjavanja životinja (član 26. stav 2.);
 - Ako ne nadoknadi troškove eutanazije za kućne ljubimce (član 27. stav 2.).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba u pravnom licu za prekršaje iz člana 28., 29. i 30., a koje počini pravna osoba.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu koji je određen za fizička lica, kaznit će se roditelj, odnosno staratelj maloljetnika za prekršaje iz člana 28., 29. i 30., a koje počini maloljetnik.

VIII. PROVOĐENJE I NADZOR

Član 31.

- (1) Provođenje odredbi ove odluke vrše službe za upravu Općine Gradačac, privredna društva nadležana za poslove upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade, te nadležno javno preduzeće, svako u okviru svoje nadležnosti.
- (2) Preduzimanje mjera za provođenje odredbi ove odluke smatra se hitnim i od posebnog je interesa za općinu Gradačac.
- (3) Inspeksijski nadzor nad provođenjem odredbi ove odluke vrše komunalni redari, te komunalni i sanitarni inspektorji Općine Gradačac, svako u okviru svoje nadležnosti.
- (4) Policijski službenici MUP-a TK, Policijska stanica Gradačac, vrše provođenje i nadzor odredbi ove odluke u skladu sa svojim ovlaštenjima propisanim Zakonom o javnom redu i miru, Odlukom o javnom redu i miru Općine Gradačac i drugim propisima.
- (5) Kantonalna veterinarska inspekcija, u skladu sa svojim ovlaštenjima, vrši nadzor nad provođenjem odredbi ove odluke koje su uređene Zakonom o veterinarstvu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 46/00), Zakonom o veterinarstvu BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 34/02) i Zakonom o zaštiti i dobrobiti životinja („Službeni glasnik BiH“, broj: 25/09).

Član 32.

- (1) Prilikom vršenja nadzora nad poštivanjem odredbi ove odluke nadležni inspektori imaju slijedeća prava i obaveze:
 - da naredi izvršenje obaveza utvrđenih ovom odlukom i preduzimaju preventivne, korektivne i represivne mjere i radnje izdavanjem usmenih ili pisanih naređenja ili upozorenja na licu mjesta ili naknadno po saznanju za počinjenu nepravilnost ili prekršaj;
 - da donose rješenja u pisanoj formi radi otklanjanja nepravilnosti u skladu sa Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH i Zakonom o upravnom postupku;
 - na licu mjesta izreknu novčanu kaznu prekršajnim nalogom;
 - podnesu zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka;
 - podnesu krivičnu prijavu, ukoliko je određeno postupanje predviđeno kao krivično djelo posebnim zakonom;
 - da preduzimaju i druge mjere za koje su ovlašteni posebnim propisima.

- (2) Protiv rješenja nadležnog inspektora donesenog u pisanoj formi može se izjaviti žalba u roku od 8 dana od dana prijema rješenja.
- (3) Žalba izjavljena na rješenje nadležnog inspektora podnosi se Drugostepenoj komisiji za žalbe koju formira i imenuje Općinsko vijeće Gradačac, a ista ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 33.

Nadležni inspektori imaju pravo da uz izricanje novčane kazne za počinjeni prekršaj, o trošku počinitelja prekršaja, putem higijenskog servisa primjene zaštitnu mjeru privremeno ili trajno oduzimanje psa ili uklanjanje ili izmještanje psa na drugu lokaciju ili putem javnog komunalnog preduzeća izvrše uklanjanje ili izmještanje objekta za smeštaj psa kada se oni drže protivno odluci, (a ne postoji mogućnost da se njihovo držanje uskladi sa odlukom) ili se ne otklone utvrđeni nedostaci nakon određenog roka.

Član 34.

U slučaju kada jedan organ smatra da nije ovlašten postupati, bez odlaganja će u pismenoj formi ili usmenoj formi uz sačinjavanje službene zabilješke obavijestiti drugi nadležni organ o saznanjima koja ima radi hitnog postupanja tog organa.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 35.

Posjednici pasa dužni su da izvrše registraciju i označavanje pasa, te način držanja pasa usklade sa odredbama ove odluke u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove odluke.

Član 36.

- (1) Sklonište za životinje i higijenski servis iz člana 24. ove odluke moraju se osnovati u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove odluke.
- (2) Do osnivanja skloništa za životinje i higijenskog servisa iz člana 24. ove odluke, Javno preuzeće nastaviti sa obavljanjem poslova higijenskog srevisa u skladu sa Odlukom o formiranju Higijenskog servisa («Službeni glasnik općine Gradačac»broj 3/16), te provođenjem mjera i aktivnosti u vezi kastracije, sterilizacije i obilježavanja napuštenih pasa, a naročito pasa latalica.

Član 37.

Danom stupanja na snagu ove odluke, prestaju da važe odredbe općinskih propisa kojima je regulirana ova problematika, i koje su u suprotnosti sa odredbama ove odluke.

Član 38.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u "Službenom glasniku Općine Gradačac".

Bosan i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski Kanton
Općina Gradačac
Općinsko vijeće

Broj: o1-05- ____/18

Datum: _____ 2018 godine

G r a d a č a c

**PREDSJEDAVAJUĆI
OPĆINSKOG VIJEĆA**

Šakić Enir,prof.s.r.

O b r a z l o ž e n j e

I. Pravni osnov za donošenje odluke

Pravni osnov za donošenje Odluke o uslovima i načinu držanja pasa, te načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim psima na području općine Gradačac sadržan je u odredbama:

1. **Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06 i 51/09):** Jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti ustanovljene ustavom i zakonom i ima pravo baviti se svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu ustava i zakona. U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave pored ostalog spada i zaštita životinja (**član 8**).
2. **Statuta Općine Gradačac („Službene novine Općine Gradačac“, broj: 4/08, 5/12, 1/17 i 4/18):** Općinsko vijeće u okviru svoje nadležnosti donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine (**član 24**).
3. **Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja („Službeni glasnik BiH“, broj: 25/09):** Sklonište za životinje osniva fizičko ili pravno lice, jedinica lokalne samouprave, općina, grad, kanton ili entitet. Nadležni upravni organ kantona, grada ili općine izdaje dozvolu za formiranje skloništa za životinje, na osnovu uputstva koje propisuje nadležno ministarstvo, a na prijedlog Ureda, te vodi upisnik skloništa za životinje (**član 28. stav 4 i 5**). Nadležni upravni organ kantona, grada ili općine izdaje dozvolu za formiranje higijenskog servisa za životinje, na osnovu uputstva koje propisuje nadležno ministarstvo, a na prijedlog Ureda (**član 29. stav 4**). Skloništa i higijenski servisi finansiraju se iz budžeta entiteta, kantona, gradova i općina, te drugih vidova finansiranja (donacije, pokloni itd.) (**član 30**).
4. **Zakona o komunalnim djelatnostima („Službene novine TK“, broj: 11/05, 7/07, 8/12):** Komunalna djelatnost individualne komunalne potrošnje u smislu ovog zakona je, pored ostalog, i higijenska, strvoderska i kafilerijska djelatnost. Komunalna djelatnost zajedničke komunalne potrošnje u smislu ovog zakona je, pored ostalog, i obavljanje kafilerijskih usluga. Pod obavljanjem kafilerijskih usluga podrazumijevaju se poslovi stalnog i sigurnog uklanjanja životinja, pasa latalica, lešina životinja, određenih nusproizvoda klanja, konfiskata i valioničkog otpada sa javnih površina i poslovi eutanazije životinja. Iz prihoda ostvarenih od komunalnih usluga iz segmenta zajedničke komunalne potrošnje obezbjeđuju se sredstva za obavljanje kafilerijske usluge.

II. Razlozi za donošenje odluke

Već nekoliko godina prisutnost pasa latalica na ulicama i javnim površinama predstavlja veliki problem. Psi latalice stvaraju probleme ne samo zbog svoje agresivnosti, već i sve većeg razmnožavanja i prisitva na javnim i drugim površinama. Ozbiljno se ugrožava sigurnost građana, a naročito djece. Pored ugriza i straha koji izazivaju kod građana, te pričinjavanja materijalne štete građanima, napadi pasa latalica mogu imati dalekosežne i trajne posljedice na zdravlje ljudi, a naročito kada je u pitanju psihofizičko zdravlje djece. Također, prisustvo velikog broja pasa latalica uzrokuje znatno onečišćenje okoline odnosno javnih površina, parkova i gradskih ulica. Napuštene životinje mogu biti i prijenosnici zaraza na ljude i druge životinje. Zbog svakodnevnih napada i ugriza pasa latalica, građani se sve češće odlučuju na tužbe, a sudovi uglavnom donose presude u njihovu korist. Psi se ne uklanjaju sa ulica još od 2009. godine kada je usvojen Zakon o zaštiti i dobrobiti životinja koji zabranjuje hvatanje i ubijanje pasa, a lokalnim vlastima nameće obavezu gradnje azila za napuštene životinje.

Čopori pasa na ulicama nastali su uglavnom razmnožavanjem nesteriliziranih pasa, koje godinama nekažnjeno napuštaju neodgovorni vlasnici. Vlasnici puštaju svoje pse da lutaju bez nadzora i u takvim slučajevima te životinje smatraju se djelom populacije latalica. Vlasnici također napuštaju svoje životinje u trenucima kada ih više ne žele. Nažalost ovo je najčešći slučaj, posebno kada se radi o mladuncima. .

Na području općine Gradačac pri Javnom preduzeću veterinarska stanica osnovan je Higijenski servis, a nije osnovano i sklonište za životinje, a čija izgradnja i funkcionalisanje iziskuju značajna finansijska

sredstva. U rješavanju problematike pasa latalica do sada su redovno izdvajana sredstva za obavljanje kafilerijskih usluga, odnosno za sterilizaciju i kastraciju pasa, kako bi se stabilizirao broj pasa latalica na području općine, a što se pokazalo nedovoljno učinkovitom metodom, jer psi nisu uklonjeni sa ulica i dalje predstavljaju prijetnju građanima. Sterilizacija pasa je ključni preventivni korak u kontroliranju populacije pasa latalica, ali je samo dio rješenja. Da bi se ovaj problem sistemski rješavao, te eliminirali uzroci koji dovode do pojavljivanja brojnih pasa na javnim površinama, predlažemo donošenje Odluke o uslovima i načinu držanja pasa, te načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim psima na području općine Gradačac.

Predloženim rješenjima se nastoji uvesti više discipline u ovoj oblasti. Odluka propisuje uslove i način držanja pasa, kretanje pasa po javnim površinama i objektima javne namjene, obavezu cijepljenja, registracije i označavanja pasa, kontrolu njihovog razmnožavanja, način postupanja sa napuštenim i izgubljenim psima, te psima latalicama, osnivanje higijenskog servisa i skloništa za životinje na području općine Gradačac, nadzor i kaznene odredbe. U skladu sa odredbama Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja, odlukom je planirano osnivanje higijenskog servisa i skloništa za životinje, a prema potrebama sredine i brojnosti populacije napuštenih životinja.

III. Javna rasprava

Ukoliko općinsko vijeće prihati ovaj Nacrt predlaže se da doneše zaključak o sporovodjenju javne rasprave koja bi trajala 60 dana, na osnovu koje bi se sačinio izvještaj i opravdane promjedbe prijedlozi i sugestije unijele u Prijedlog odluke, a za ostale dala potrebna objašnjenja.

IV. Finansijska sredstva za provođenje odluke

Za provođenje ove Odluke potrebno je osigurati sredstva iz Budžeta Općine Gradačac (finansiranje rada skloništa za životinje i higijenskog servisa i dr.).

Imajući u vidu navedeno, predlaže se Općinskom vijeću da usvoji Nacrt Odluke o uslovima i načinu držanja pasa, te načinu postupanja sa napuštenim i izgubljenim psima na području općine Gradačac, isti uputi na javnu raspravu i doneće odgovarajuće zaključke na unapredjenju postupanja sa životnjama i rada veterinarske stanice, uključujući kadrovske i prostorne potrebe.

**Općinski načelnik
Edis Dervišagić**